

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Martia, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul IV. Octombrie-Novembre-December al anului 1895, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigăniuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se potă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Septembrie 1895, să-și înnoască abonamentul, pentru- că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foii.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 3 Octombrie 1895.

Prin introducerea legilor nouă politice-bisericesci s'a creat o nouă situațiune în viața statului nostru, care de ani una mie a fost cu caracter creștin, și în care instituțiunile bisericilor creștine nici odată nu au dat ansă la mărișă și neajunsuri, cari ar fi trebuit se provoce regularea referințelor prin legea statului.

Bisericile s'au luptat cu tărie evangelică, arhieriei, clerul și poporul au combătut fie-care în cercul seu de competență legile cele nouă, și în punctul acesta conștiința bisericilor creștine e salvată.

„Dați ce e al Chesariului, Chesariului, și ce e al lui Dumneșu, lui Dumneșu, așa ne învață deșura maica biserică, și noi sub tot deșursul vieții noastre de această învățătură am fost conduși.

Suprema noastră corporatiune biserică, congresul nostru național bisericesc, intrunit în luna lui Maiu în seriesc, intrunită, și a las sēmă cu noua situațiune, creată bisericilor creș-

tine, și condus mai pre sus de tôte de binele poporului nostru credincios, și de ținerea lui strins de aședemintele ei canonice, a făcut câștile inlesniri atât în cele materiale, cât și în cele morale pentru ca credincioșii cu mai mare ușurință se potă împlini aședemintele canonice, privitoare la încheierea căsătoriilor. Paralel cu aceste au îndatorat pre toți credincioșii la împlinirea datorințelor bisericesci și după introducerea legilor creștine nouă.

În esecutarea concluderilor congresuale consistoriul nostru metropolitan a lucrat o instrucțiune, în care s'a arătat ce trebuie să facă clerul și poporul credincios, ca să nu vină în conflict cu legea cea nouă, și totodată să satisfacă și datorințelor față cu biserică.

Încă sub durata ședințelor consistoriale sântul sinod arhieresc al provinciei noastre metropolitan a luat concludul: ca fie-care arhieresc să adreseze credincioșilor sei epistola pastorală, în care cu dușul evangelic să se îndemne poporul credincios la alipire către biserică și în noua situațiune grea creată bisericii, ér preoțimea la îndoiță activitate încordată în împlinirea activității sale misiuni.

Arhieriei noastrei misiuni de sublima lor misiune în fruntea dieceselor conducerei și îngrijirilor lor încredințate, au lucrat epistola pastorală, și în numărul trecut al diariului nostru le-am reprodus pe tôte trei, ca iubita noastră preoțime să le cunoscă, și să-și facă fie-care datorința în cercul seu propriu de activitate.

Noi atragem atențiunea clerului și a poporului nostru mai ales asupra epistolei pastorale a Escelenței Sale, prea bunului nostru arhieriscop și metropolitanului Roman.

Din intrégă pastorala respiră spiritul evangelic plin de iubire, neclătită alipire către învățăturile bisericii ortodocse, și către instituțiunile canonice ale sântei noastre bisericii ortodocse din acest stat, toleranță evangelică către confesiunile diferite din statul nostru, și respectul față cu legile statului. Tôte

aceste au fost și sunt suprema virtute a capului nostru bisericesc, și ele află marcantă expresiune și în această epistolă pastorală.

Mai pe larg se ocupă această pastorală cu noua situațiune, care s'a creat la încheierea căsătoriilor, și desfacerea acelor.

Aici se pune basă familiei și vieții conjugale, și aici s'a creat mai ales o situațiune nouă, plină de ispite, și mai ales aici trebuie să se facă rețele, care se pot nasce din o lacsă alipire către instituțiunile bisericesci, și din un indiferentism religionariu, care durere, începe a sîmă în o parte a inteligenței noastre mai mediocre.

Cu privire la matriculele celor nou născuți pastorala arhierului nostru recomandă alegerea de nume îndatinate în viața noastră biserică, și în cas de violență căutarea de remedii la locurile competente.

Un spirit adevărat evangelic respiră din partea pastoralei, unde se atinge destinația căsătoriilor mestecate. Pe când tôte pastoralele accentuează în mod marcant căsătoria numai între părți de aceeași confesiune și unele prescriu numai în una din confesiuni pastorala metropolitanului nostru recomandă numai, dar în ton cald recomandă credincioșilor nostri căsătoria cu credincioși ortodocși în ambe secele, pentru armonia casnică familiară, pentru întărirea în credința strămoșescă, și pentru creșterea tineretului în această strămoșescă credință.

Atragem deosebită atențiune a credincioșilor nostri asupra pastoralelor episcopatului nostru ortodoc.

Masa studenților români din Sibiu.

Sibiu, 1 Octombrie 1895.

Este cunoscută publicului român decisiunea Onoratului institut de credit și econom „Albina” de-a înființa și deschide așa numita masă a stu-

denților”, la care se ofere prânșul pentru 50 elevi români dela instituțiile din loc în mod gratuit.

Acastă salutară decisiune a luat cu ziua de 1 Octombrie a. c. trup, în urma serviciului divin, s'aversit de Prea onoratul domn protopresbiter și paroch local Ioan Papiu și a discursului de inaugurare, rostit de Prea Onoratul domn protopresbiter și director seminarial în pensiuone, Ioan Hannia, în fața unui numeros public sibiian.

Eu privesc în împrejurarea, că din incidentul inaugurării festive a mesei studenților — s'au intrunit un public așa distinct și numeros, un lucru foarte îmbucurătoriu, care ridică mai ales marele interes, ce'l arată inteligența română din Sibiu față de creșterea tinerimii noastre.

În adevăr nu avem noi românii de pretutindenea cauză mai sântă și care se reclame mai imperios întrégă atențiunea inteligenței noastre, ca și tocmai cauza educațiunii tinerimii române.

Un popor, care voesce să-și asigureze existența sa în viitoriu, acela nu potă fi și nu-i ertat să fie indiferent față de creșterea tinerimii sale, care are să-i continue viața, căci este constatată, că: cum se va creșterea tinerimea, așa va fi viitorul neamului.

Basându ne pe acest adevăr, trebuie să avem mare încredere în instituțiile, cărora le încredințăm fragedele mlădițe ale neamului nostru cu atât mai vortos, cu cât mai ales situațiunea poporului nostru pretinde, ca tinerimea lui să fie crescută în direcțiune națională.

Dacă popore de deci de milioane mult mai culte ca noi, și politicesc splendid situate află de lipsă a pune un deosebit pond pe momentele națiunale din viața tinerimii lor, cu atât mai vortos va trebui să facem noi această, cari în cele naționale avem încă mari datorii de achitat față de cercatul nostru popor.

Durere, că situațiunea actuală rea, în carea ne aflăm, nu permite, ca să încredem în tôte finuturile tinerimii în institute proprii române, căci în

FOIȚA.

PODUL REGELE CAROL I.

(Urmare.)

Costul lucrărilor.

Pentru esecutarea lucrărilor liniei Fetești-Cernavoda se prevăduse o cheltuială de 35.000.000 lei.

Cheltuelile efective care s'au făcut pentru lucrările esecutate se apropie de această sumă.

Éta care sunt principalele cheltueli:

Podul peste Dunăre . . .	9.650.000 lei
Podul peste Borcea . . .	4.200.000 „
Viaductele	5.700.000 „
Terasamente și apărările . . .	7.000.000 „

Intreprinșătorii.

Intreprinșătorii, cari au esecutat lucrările pe linia Cernavoda, sunt cei următori:

1. Podul peste Dunăre:

Compania Fives Lille din Franța;

2. Podul peste Borcea:

Compania Gaertner, Schneider și C. nia.

Și anume dl Gaertner pentru esecutarea fon-

dațiunilor și a zidărilor ér Schneider și C. nia pentru esecutarea părții metalice.

3. Viaductele:

a) Dl Ozinka & C. nia pentru fundațiuni;

b) Dl inginer Iarca pentru zidările viaductului. Dunărea și al viaductului din Balta;

Dl Grazovsky pentru zidările viaductului Borcea;

c) Compania Gockerill pentru suprastructura tuturor viaductelor.

4. Terasamentele, apărările și podețele:

a) Rottemberg și C. nia reprezentată de d-nul inginer Iarca, pentru terasamentele și apărările dintre Fetești și viaductul din Balta.

b) Societatea română de construcțiuni și lucrări publice pentru lucrările cuprinse între viaductul din Balta și podul de peste Dunăre;

c) Societatea Veneta pentru lucrările de rarcordare cu linia Cernavoda-Constanța.

5. Așezarea și balastarea calei:

Gotino, Ciresleanu și Poscher, precum și societatea Veneta.

6. Clădirile:

Societatea română de construcțiuni și lucrări publice.

Sfârșit este acuma podul, care prin pozițiunea lui geografică, prin mărirea lui, prin greutatea lui mari, ca care le-a prezentat atât la proiectare cât și la esecutarea lui, constituie o podobă din cele mai mărețe mai frumoșe și mai grandioșe produse de arta inginerescă.

El va fi icóna vie, o putem spune cu mândrie, a progresului în sciința inginerescă în vécul ce se sfârșește; el va fi dovada de inteligența inginerilor români, și cum bine s'a dis în documentul comemorativ cu ocazia inaugurării începerii lucrărilor „un monument care va transmite generațiunilor viitoare dovada de puterea de viață, patriotismul și hărnicia României actuale”.

Și ac stă, României recunoscută, aducându-și aminte, că dacă recunoscut este ađi în ființă se datorește faptului că Regele Carol I a dis „să se facă”, l'a numit pentru vecinica aducere aminte: „Podul Regele Carol I”.

Serbarea Inaugurării.

Nu am pretențiunea a face o dare de samă amănunțită a serbării de eri. Tôte știe lumea prin urmare în ce chip s'a inaugurat măreța operă dela Dunărea de jos. Ceea-ce n'a putut prevedea și supune programa, e en-

tusiasmul care a cuprins pe toți căți au asistat la acest act memorabil, sunt impresiunile momentane ale diferitelor faze ale serbării, în fine incidente nedespărțite de asemeni împrejurări.

Să spunem înainte de tôte că serbarea această a fost protegiată de un timp admirabil. Pe o diminiță de tómnă din cele mai frumoșe, un tren compus din peste douăzeci vagoane de clasa I a luat dela gara de Nord pe cei 400 de invitați spre a-i duce în trei ore la Fetești, de unde încep lucrările de artă ale podului peste Dunăre.

Nu mai vorbesc de numeroșele trenuri de plăcere pornite dela București, Constanța, Călărași, Slobozia, etc., care se concentraseră pe țerșurile Dobrogei și din canonierele care staționau pe Dunăre, anunțată în curând sosirea trenului dela care venea cu augștii oșpeți de-adreptul dela Sinaia.

Maiestățile Lor, Altețele Regale și augștii oșpeți traversară pe jos podul până la ultima pilă, unde d-nele Olănescu, Duca

multe părți nu dispunem mai ales de școlile medii în proporția numărului nostru.

Așa suntem avertizați la institute străine, ăr crescerea, ce o primesc tinerii nostri în acele, ori cât ar fi de altcum de bune și corespunzătoare. — totuși nu este completă, căci îi lipsește elementul cel mai important, lipsește caracterul național.

În aceste institute nu se cultivă însușirile speciale ale spiritului românesc, nu se iau în considerare datinele, moravurile, aptitudinile și aspirațiile născutului nostru.

În urmarea acestora este foarte justificată și basată temerea, pe care o exprimă și marele român S. Bărnăț: „Cu cât vor învăța mai mulți români în școlile străine, cu atât va pierde națiunea mai mulți fii”.

Inteligenței române se impune deci importanta datorință, ca să îmbrățișeze cu căldură tinerimea noastră dela astfel de școlile și să suplinească pe cale socială aceea, ce în institutele străine nu primesc și nici nu li se poate da.

Un temeinic și promițătoriu început în această direcțiune privesc și în instituirea acestei mese, pentru reușita căreia rugăciunile preoțesci au implorat aji ajutorul cerului.

Din acest punct de vedere salut eu cu însușirea această modestă, dar totuși destul de însemnată instituțiune și mă bucur mai ales când ved, că — pe lângă marinosul institut „Albina” — este și „Reuniunea femeilor române” angajată la acest salutar lucru.

Accentuez această mai ales din motivul, că în lupta noastră pentru existență, femeia are un însemnat rol și intrând și ea în sferă corespunzătoare în acțiune, reușita luptei este garantată și asigurată, deore-ce — precum și cu altă ocaziune am atins — este istorice dovedit, că acolo, unde d. e. școlă vine în conflict cu vatra familiară, acolo biruesce vatra, firesce dacă lângă cea vatră cultivă o femeie vrednică și conșcie de datorințele ei focul sacru vestalic, — în cazul nostru focul românismului.

Având în membrele vrednice: Reuniuni a femeilor române și în persoanele din fruntea acestei întreprinderi și în această privință deplină garanție, credem, că atingerea și convenirea lor cu acum sub scutul lor primita tinerime va produce și în direcțiunea accentuată de mine — rōde înbelșugate.

Fie numai, ca din această nouă instituțiune — ca din un sēnatos simbure — să se desvōlte un mare internat, care cu părintescă ospitalitate și iubire să primescă în sinul său pe toți tinerii români lipsiți și să fie un exemplu de îndemni și imitare și pentru alte ținuturi românesce!

și Saligny oferiră buchete de flori M. S. Reginei și AA. LL. Regale principesei Maria și ducesei de Saxa-Meiningen. Imediat după aceea M. S. Regele pune în mișcare mecanismul care avea da scop așezarea ultimului nit de argint și apoi totă lumea porni spre țărmul Dobrogei, unde I. P. S. Sa Metropolitan-Primat, asistat de P. S. S. Episcopul Dunării de jos și de un numeros cler oficia serviciul divin într'un pavilion anume construit pentru acest sfârșit.

După ceremonia zidirii documentului, care fu cetit de dl Olănescu, ministrul lucrărilor publice, cortegiul urcă malul Dunării până la un punct culminant, unde era instalată o grațiosă tribună, cu o loje prominentă pentru Rege, Regină, prinți și principese și de unde se desfășura înaintea ochilor o priveliște încântătoare. Din această tribună vedei șerpuind la picioare bătrânul fluviu cu gigantul pod peste el, dominat totă Balta până la Fetesci pe o lățime de 28 kilometri, așa că putei îmbrățișa cu o singură ochire înfriga operă măreță care se inaugura în acest mom. nt. Vedeai în profil podul cel mare cu armatura sa de oțel, ca o dantelă fină lucrată de niscai-va naiade cu viaductul său, întreaga punte de pământ

Ără tinerimii, carea va avea ocaziunea a crește și a se cultiva sub părintescă îngrijire a „Albinei” și „Reuniunii”, nu-i putem recomanda alta, decât: să fie recunoscătoare față de marinimosii săi binefăcători și în special față de onorabila dnă Maria Cosma și veneratul domn Partenie Cosma, cari au avut fericirea a și vedé întrupată salutară idee; să fie mulțumitoare pentru ostenelele, ce se fac și jertfele, ce se aduc din partea tuturor.

Pe deplin satisfăcuți vor fi binefăcătorii, când tinerimea își va îndeplini toate datorințele sale așa, ca — eșind de sub părintescă lor ocrotire — atât „Albina” cât și „Reuniunea femeilor”, arătând spre odraslele române, va putea dice cu mândrie, ca și odinioară mama Grachilor arătând spre fii sei: **Etă comōra nōstră!**

Dee ceriul, ca această a mea datorință des să se pōtă realisa.

Dr. Elie Cristea.

O denunțiere.

„Tribuna” de Duminecă publică fără nici un comentariu următoarea telegramă:

„Budapesta, 12 Octobrie n. „Pol. Corr.” spune, că V. Lucaciu, care de present petrece la Roma, confirmă din nou, că grațierea condamnaților în procesul Memorandului a făcut impresie escelentă în cercurile românesce din Ungaria. Lucaciu accentuează, că *Români catolici sunt cu multă căldură alipiți de Dinastia Habsburgică* și au cea mai viuă dorință de a se înlătura divergențele dintre ei și politica guvernului magiar”.

Acest comunicat oficios îl vedem și în diarele magiare de Sâmbătă.

Noi cetisem, că părintele Lucaciu a călătorit la Roma, ca să cerceteze pe fiul seu Epaminonda, elev al colegiului catolic „de propaganda fide”.

Acuma însă vedem, că el are sau cel puțin își însușește și misiune politică în Roma, și să îngrijesce, ca enunțiațiunile, ce le face ici-colea, pe calea usitată să vină și la cunoștința guvernului, ăr biuroul de presă să îngrijesce mai departe să le dea în publicitate.

N'avem nimic contra, ca dl Lucaciu să se spele, dacă-i convine — de trecutul său, în ochii celor dela putere, cum îi place, a face deosebire înse între românii greco-catolici, seu „catolici” cum cu predilecțiune îi numește el pe coreligionarii sei, și între gr.-orientali, în privința alipirei lor către Dinastia Habsburgică, și în privința dorinței de a se înlătura divergențele dintre ei și politica guvernului magiar — nu-i

a călei ferate care brăzdează Balta pe o lungime de 13 kilometri, viaductul dela mijlocul Bălții de 1455 metri, apoi podul peste Borcea cu viaductele sale și în fine, la capătul acestor lucrări, colina verde și rizătoare de pe țărmul stâng al Borcei cu cuate Fetesci și altele învecinate. Verdăța sălciiilor care populază Balta o făceau să apară dela această înălțime, până la mari depărtări ca o grădină frumoasă aspect pe care de sigur nu-l are din apropiere.

Așa că pot dice că din cele 14 ore pe care le-au consacrat ieri acestei sērbări, cu ducerea și întorcerea la Bucuresci, cele mai plăcute și în același timp celo mai impunătoare momente eu fost, pe lângă ascultarea discursului Regelui la banchet, cele 15—20 de minute petrecute în această tribună, în care am asistat la încercarea podului. Și am credința că toți asistenți au împărtășit aceleași impresiuni.

După câte-va minute de nerăbdătoare așteptare, un fum alb în depărtare și nise șuerături stridente ne vesteau că trenul compus din 15 locomotive a pornit în spre pod.

În adevăr, etă că zărim fumul apropiindu-se tot mai mult, șuerăturile devin din ce în ce mai deslușite și vedem venind spre

periteme nici chiar „martirului” Lucaciu.

Deși nu se face amintire în comunicatul din destiune de românii gr. orientali, punerea în relief a „dinasticismului” și „patriotismului” românilor „catolici” — căci „patriotism” modern este frasa ultimă — este o denunțiere formală a românilor „necatolici” seu „neuniți” în limbajul „Unirei”, — a românilor orthodoxi-orientali, la Corōna și la guvernul ungar.

Un lucru scârbos acesta, de carele s'au indignat pe aici și chiar greco-catolicii, cari în prima linie sunt români gr.-catolici.

Denunțieri de natura această eram dedați până aci să cetim numai dela Moldovan Gergely, care și el ține mult la „catolicismul” seu și la puntea de aur, ce formază legăturile dogmatice între catolicii români și catolicii magiari către „patriotismul” modern, dar faptă este, că în sferele mai înalte și sunt considerați românii greco-catolici de mai buni „patrioți” decât cei greco-orientali, și din acest motiv clerul greco-catolic din Transilvania și aji se bucură de ajutorul de stat tot sub modalitățile de mai înainte, pe când clerului gr. or. i-s'au pus condițiuni, ca nu consistoriul, ci pretorii se împartă ajutorul, condițiuni, care biserica noastră nu le a primit, și ajutorul s'a curmat.

Voiesce părintele Lucaciu și pe acest teren să-și câștige lauri?

În Memorand, pentru care a căpătat aureola de „martir”, n'a făcut deosebire între român gr. cat. și gr. or. și nici românii gr. or. nu slau uitat la forma lui esternă de preot papistaș, ci l'a învrednicit de totă căldura inimei sale, ca pe român zelos.

Crede d-lui, că cu nimbul câștigat cu Memorandul îi pōte fi permisă și chiar duplicitate pe față în politica națională?

Se înșală. Poporul își va deschide ochii și aureola de „martir”, cum a venit de repede, așa repede va și dispăre cu toate consecuențele sale.

MASA studenților români din Sibiu.

„C'est sans doute un bel et grand ornement pour la nation.” M. Montaigne.

Un potop de vremi grele și neuitate s'a străcurat de atunci, de când ceriul mult cercatului nostru popor se pare, că nu mai vrea, să înceteze, de a fi neîntrerupt învilit în nori negrii, aduși de vânturi dușmănoase „străine”. Inima ții se face ghem în tine, când te

*) Este fără îndoială un frumos și măreț decor pentru națiune.

pod, ca un balaur furios, acel tren de locomotive împodobite cu flamure și șuerând fie-care din resputeri. Insist asupra acestui amănunt, că trenul de locomotive avea înfățișarea unei ființe animate supra-naturale, atât din cauza flumurelor multicolore filfătoare care pareau atâte aripiore ale fiarei sēlbactice, cât și din cauza șgomotului asurzitor pe care l' făceau cele 15 locomotive.

Etă că balaurul a ajuns la capătul podului și dă să intre pe el. Atunci se produce o scenă care face să vibreze întreg sistemul nervos al asistenților. Salve de tunuri salută intrarea trenului pe pod, ăr mulțimea de vapōre de resbel și de transport, care staționază în Dunăre la picioarele podului, încep cu sirenele lor un concert asurzitor de răcnete și de mugete, care își dau iluziunea desēvērșită a atâtor balauri cari din valurile fluviului țipă, răcesc și mugesc de bucurie. Acest concert e imposibil de descrie, dar am deosebit printre aceste sunete difuze ale sirenelor, răcnetul leului, mugetul bourului, șbieretel elefantului, șuerăturile și țipetele tuturor animalelor terestre și aquatice, cărora le țineau isonul bubuitul salvelor de artilerie, sunetele muzicelor militare aplausele și aclamațiunile mulțimei.

gândesci serios la nesfârșitele lupte, prin cari a trebuit și trebuie să trecă nēmul, ce pōrtă cu atâta fală dulcele suvenir al lui Traian...

Cu toate acestea provedința divină s'a îngrijit și să îngrijesce, ca bietul român necăjit să vadă prin besna întunecului întunecat, deși numai din când în când, câte un „corb alb”, câte o ții de bucurie, câte o ții de înălțare.

În această lumină i se presentă inimei mele țiuă de ieri, țiuă din 1/13 Octobrie, anul Domnului 1895. Ea este o ții de mândrie, o ții de glorie, o ții de sērbătoare „națională” în adevăratul înțeles al cuvântului.

Ieri s'a inaugurat solemn o faptă par excellence „românescă”, de felul căreia două alături cu anevoie pot încăpea într'un veac.

Ieri s'a pus mai întâi fundament solid unei frumoșe instituțiuni „naționale” și prin ea s'a deschis nēmului nostru o cale nouă de „întărire”, pe care îi e permis, pōte și trebuie, să mērgă înainte fără preget.

Ieri s'a asigurat hrana indispensabilă pentru 50 de elevi dela școlile secundare din Sibiu, dela a căror „inimi și spirite” națiunea așteptă cu drept cuvânt asigurarea în parte a viitorului ei.

De ieri a început, să se adune în binecuvântata clădire a institutului „Albina”, pe fie-care ții odată „crema” studenților români din Sibiu, cari până acum petreceau, aprōpe fără să scie unul de altul, risipiți prin suburbiile acestui oraș. Am țis cu intențiune „crema” studenților, pentru că cei-ce mănăncă și vor mânca la masa inaugurată, au să intrunescă ca prima condițiune purtarea eminentă în moralitate și studii.

De ieri începēnd aceste 50 de „speranțe” ale nēmului nostru vor avē un cerc „social distins”, unde vor învăța maniere, religiositate și cu un cuvânt „viță românescă”.

Ieri a strălucit institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu printr'un esemplu rar și măreț pentru toate timpurile. Prin crearea mesei studenților el a dovedit încă odată și în mod incontestabil, că n'a fost, nu este și nu va fi numai un institut de speculă, ci un institut cu caracter eminent „național”.

Ieri a falfăit cu mândrie stindardul celui mai de frunte institut de economii, care-l avem noi românii, ca să-l vadă din depărtare toți ceialalți frați mai mici ai săi din provincie și să înțelgă calea „unică”, pe care au să mērgă înainte.

Ieri se opriau curente din aer lovindu se cu putere de remarcabilele „culori vii” ale stēgului „reuniunii femeilor române din Sibiu”; pare că le spunea și această tuturor sorōrelor ei din provincie: „Numai

Un fior de bucurie, de terōre, de mândrie națională, un fel de amestec de simțăminte disparate mă străbătură din țalpi până în creștet, simții acea șguduitură a nervilor pe care ții-o dă emoțiunile mari și pe care o definesc francezul sub denumirea de saisissement. Și nu mă îndoiesc că aceiași impresiune simți și cea mai mare parte din asistenți.

Vuietul acesta ținu cât ținu trecerea trenului de locomotive peste pod, adică cam un minut și jumătate.

După o mică pauză de reulegere, în care interval toți își comunicau impresiunile și lăudau soliditatea podului, care în tot timpul acesta nu se auțise măcar sbârănind, aducēnd în același timp omagii d-lui Saligny, scena de adinea-ori se mai repetă odată prin trecerea peste pod a trenului regal cu o iuțelă superiōră. Acest tren trecu podul în 40 de secunde în mijlocul aceluiași concert de salve de artilerie, de mugete și răcnete ale sirenelor, de sunete musicale, de aplause și de aclamațiuni ale mulțimei.

(Va urma.)

aşa şi nici decum altfel trebuie să fie şi să lucreze „femeia română“

Étă pentru ce am pus eu motto: C'est sans doute un bel el grand ornement pour la nation! Étă pentru ce am şis eu, că ziua de 1/13 Oct. 1895 e o zi de sărbătoare naţională — românească în adevăratul înţeles al cuvântului.

La ora 11^{1/2} a. m. se concentrase în „drăgălaşul“ sălaş tot, ce are societatea românească din Sibiu mai distins din punctul de vedere al culturii şi al poziţiei sociale.

Pe o parte şi pe cealaltă a odăii erau postate damele, domnişoarele şi bărbaţii, ér la mijloc steteau cele 50 de speranţe tinere, despre cari am vorbit mai sus.

După obicinuitul serviciu divin oficiat de P. O. D. protopresbiter şi paroch local, Ioan Papiu, veteranul director şi profesor emerit seminarial, Ioan Hannia, în calitatea sa de venerabil president al direcţiunii institutului „Albina“, a păşit la mijlocul salei. Căutăturile senine ale ochilor săi erau cea mai fidelă expresiune a mulţumirii, de care îi era coplesită inima lui, ca a celui om, care a fost între cei d'intăi întemeietori ai institutului, ca a celui om, care a ajuns să se bucure de rodul muncii sale şi pe acest teren. Tonul clar şi puternic al cuvintelor sale tradau căldura juvenilă şi convingerea neclintită, de care a fost densusul condus în totdeauna şi ca membru în direcţiunea „Albinei“ şi ca president al acesteia. Mi s'ă părea un „Stentor ideal“ venerabilul bătrân, când a şis memorabilele cuvinte: „Albina e blândă, inofensivă pentru toţi, pe cari îi cunoşce, cari o cultivă, însă vai de acela, care o va molesta şi o va împedea în lucrarea ei! „Străinul“ se nu între în stupină, căci roiiul întreg îşi înfige acele veninoase într'ensul şi la moment îl diformeză, până a nu-l mai cunoşce!“ Barba albă şi de tot încăruntată a drăgălaşului meu profesor mi se părea, că stă în flagrantă contradicere cu tonul şi căldura frumosului său discurs. Mi-am şis eu în gândul meu: „Dea Dău, să-şi fie gura de aur!“

Las să urmeze caracteristicul discurs al venerabilului president în totă estensiunea lui:

Dómnelor şi Domnilor!

Albina este insectul cel mai curat, cel mai muncitoriu, cel mai bine organizat în societate; productul muncii sale cui nu i place? Cine nu scie însemnarea, cuprinsul cuvintelor: „e dulce, ca mierea“?

Albina lucră, adună din toate părţile nu numai pentru sine, ci din prisosinţa muncii sale neobosite se indulcesc în abundenţă şi alţii; şi nu arare-ori se adevăresc şisa poetului: „Si vos non vobis melificatis apes“.

Albina e blândă, inofensivă pentru toţi, pe cari îi cunoşce, cari o cultivă, însă vai de acela, carele o va molesta şi o va împedea în lucrarea ei. Străinul se nu între în stupină, căci roiiul întreg îşi înfige acele veninoase într'ensul şi la moment îl diformeză, până a nu-l mai cunoşce.

Institutul nostru naţional de credit şi de economii, la înfiinţarea sa, având în vedere scopul înfiinţării sale, şi-a împrumutat numele dela acest insect preţuit, s'a numit „Albina“, şi într'adevăr rezultatele muncii lui de 23 ani au dovedit, că nume mai corespunzător decât acesta nu şi-ar fi putut afla, sau mai bine a dovedit în decursul acestui timp scurt, că în afacerile sale, şi în rezultatul aceluia a imitat într'ău toate cu cel mai eclatant succes pe originala Albina.

Nu mă voi duce la începuturile modeste, la dubietăţile, ba la necredinţa din partea multora în puterea de viaţă a acestui institut; mă voi mărgini a constata — ceea ce este publice cunoscut — starea faptică de astăzi.

Institutul nostru „Albina“ şi-a cucerit teren, şi-a câştigat încredere numai locală, i în patria noastră mai restrânsă, dar departe

preste frontierele ei; Institutul „Albina“ nu numai a ajuns, dar a întrecut multe alte institute de asemenea categorie cu mult mai vechi şi rivalisază cu institute de primul rang în patrie, ba putem şice în monarchie. Tóte acestea cu ajutorul lui Dumnezeu, dela carele vine „tótă darea cea bună şi tot darul“, dar pe lângă acesta şi prin solerţia şi prin înţelepciunea Albinei originale în conducerea afacerilor institutului. Multe sunt bunătăţile, ce din an în an tot mai cu îmbelşugare s'au revărsat asupra societăţii din partea institutului „Albina“; lung şi preţios este lanţul lor; ér astăzi, Dómnelor şi Domnilor, avem fericirea de a asista la sărbătorirea încă a unei mari şi pe la noi până acum ne mai pomenite bunătăţi, de a fi martori fâuririi încă a unei verigi de aur la lanţul cel lung.

La iniţiativa Preastimatului şi Mult onoratului Domn director al institutului „Albina“, Parteniu Cosma, consiliul administrativ al aceluia institut a decretat şi precum vedem s'a efectuit lărgirea edificiului institutului.

La iniţiativa aceluia prea onorat Domn Director, consiliul administrativ a decretat, ca în acea parte a edificiului şi anume în această localitate cu ziua de astăzi se institue o masă gratuită pentru 50 studenţi dela scótele medii din loc, „masa studenţilor“, la carea acei 50 de inşi în fie care zi se aibă vîptul corăspunzătoriu (prânzul).

Étă Tata a fost aflat mai lipsia Mama.

Tot acel prea onorat Domn Director al institutului s'a pus în conţelegere cu Preastimata şi Mult onorata dnă Maria Cosma, presidenta Reuniunii femeilor române din loc şi prin bunătatea şi mijlocirea acesteia tóte membrele Reuniunii, dómne şi domnişore, cu marinositate au primit rolul şi sarcina de Mama a mesei studenţilor.

Étă deci factorii principali, ai mesei studenţilor, étă al doilea rând de părinţi ai voştri, cari sunteţi adunaţi în jurul acestor mese şi cari începând cu ziua de astăzi veţi fi împărtaşii cu prânzul de tóte zilele gratuit.

Gratuit? Da, gratuit în privinţa materială, dar nu şi în privinţa morală; preţul însă, care în privinţa acesta se pretinde dela voi, nu este alta decât o depunere de capital moral spre a fructifica în folosul cui? în folosul şi spre binele vostru. Şi acesta este: împlinirea cu scumpătate a tuturor datorinţelor, a tuturor condiţiunilor ducătoare la scopul, pentru ajungerea căruia, părintii voştri cei fireşti v'au trimis aci la scóla şi aceasta este: ca să deveniţi creştini buni, ómeni de omenie şi membri folositori societăţii omenesci în genere, ér în special şi cu deosebire societăţii şi nómului românesc.

Scutiţi deci în mare parte de griji pentru pânea de tóte zilele, răscumpăraţi timpul şi-l folosiţi pentru studiu progresând din zi în zi tot mai mult în adunarea sciinţelor şi cunoscinţelor, fiţi mai pre sus de tóte cu frica lui D-şeu şi cu purtare bună şi cinstită. Asupra voştră părinţii voştri de rîndul al doilea vor fi cu deosebită priveghere, şi dacă tóte acestea se vor împlini din partea voştră, sacrificiile materiale, grija şi ostenelele împreunate cu aceste instituţiuni vor fi răsplătite şi scopul înfiinţării mesei studenţilor va fi ajuns. Dómne ajuta! Fie numele Domnului binecuvântat...

Darul şi binecuvântarea D-lui asupra institutului „Albina“!!

Mulţamita noastră cea mai adênc simţită buneii şi Preaveneratei Dómne Maria Cosma şi întregii Reuniuni a femeilor române. Stima şi veneraţiunea noastră circumspectului şi Mult Onoratului Domn Director P. Cosma. Trăiască la mulţi ani.

Cu acestea P. O. DD. masa studenţilor a institutului „Albina“ o declar deschisă,

Venerabilul protopresbiter şise apoi rugăciunea „Tatăl nostru“.

Discursul pronunţat cu o forţă şi căldură juvenilă a fost intrerupt în mai multe rânduri cu nesfârşite urale de „Să trăiască“ la adresa dómnei şi domnului Cosma. După venerabilul president al direcţiunii institutului „Albina“ luă cuvântul Ilustritatea Sa Părintele vicariu şi archimandrit al nostru, Dr. Ilarion Puşcariu. Im-

provisat şise cu însufleţire cam următoarele:

„Astăzi omul bogat deschide săracului masa sa plină de bunătăţi, nu săracului mişel, ci săracului onest, care este vrednic de ajutoriu. Astăzi, institutul de economii „Albina“, din prisosale sale şi din economii, prin o înţeleptă şi probă conducere, tinde masa an pe an pentru 50 studenţi diligenţi şi săraci, care studiază în scótele medii din Sibiu. Ce bunătate, ce faptă măreţă şi nobilă este acesta va puté judeca ori şi cine, care cunoşce lipsa şi neajunsurile bietului student român; a nu avé la timp mîncarea de lipsă pentru hrănirea trupului, e de bună semnă mare lipsă; Căţi tineri studenţi români nu au a se lupta şi cu aceste lipse! Cine nu cunoşce feţele cele palide şi intristate la mulţi studenţi români. Căţi dintre tineri nu cad jertfă în lupta cu neajunsurile vieţii pentru dorul lor de a învăţa carte şi a progresa. Astăzi multe lacrimi se şterg, mare bucurie se face, şi înlesnire părinţilor. Onóre dară institutului nostru de economii „Albina“, care pe lângă meritele, ce şi le-a câştigat pe terenul economic, contribuie în mod aşa de vedit şi la promovarea scopurilor culturale, dând impuls şi sprijinind din mijlocele sale instrucţiunea tinerimei noastre. Şi óre cine este institutul „Albina“? Sunt bărbaţi de frunte ai noştri, cari conduc acest institut şi cari pe lângă înţelepciune, au dovedit prin fapta lor şi o inimă nobilă şi simţăminte înalte românesci. Dumnezeu se răsplătescă cu îmbelşugare laudabila lor faptă, care dorim să afle imitatorii sei şi în alte părţi şi centre românesci. Trăiescă prea vrednicii bărbaţi conducători ai institutului „Albina“, trăiescă damele române din Sibiu, cari cu nobila prevenire au luat asupra dlor, privegherea pentru purtarea corectă a menagiului la masa studenţilor“.

Nu se mai sfârşiau uralele de bucurie.

Inainte de a încheia debilul meu raport nu pot, să nu comit o indiscreţiune: în timpul, cât au vorbit venerabilul president şi Ilustritatea sa, Părintele vicariu şi archimandrit, nu mi-am luat ochii dela dómna şi domnul Cosma. Şi trebuie s'o spun, că dómna Cosma de repeţite ori îşi ştergea lacrimile dela ochi, — erau picăturile covârşitoare bucurii, care numai încăpeau în inima sa şi trebuiau să isbugnescă; erau balsamul muncii stăruitoare, dela care nu s'a substras, ca iniţiatóre, de când e în Sibiu. Pe faţa dlu director, Parteniu Cosma, a aceluia om, care în viaţa sa vorbesce puţine, şi face multe, am zărit o paliditate senină. Era seriositatea momentului solemn, care copleşia inima sa. După terminarea discursurilor am observat, că vocea de altfel clară şi tórtede de bas, îi era câte-va minute cam acoperită.

Mi-am şis în gândul meu şi acum o scriu şi subscriu, că acestea sunt simptomele psihice, prin cari se manifestă bucuria sinceră, basată pe o muncă serioasă, într'un fel la o „femeie“ şi într'altfel la un „bărbat“, améndoii cu „inimi nobile“.

Am zărit apoi pe stimata dómna, Ioana Bădilă, vice-presidenta reuniunii femeilor, cu capul descoperit şi cu un şurţ de bucătărie, pregătită să servescă în cea dintăi zi la „masa speranţelor românilor“. Am zărit şi domnişore tot cu capul descoperit şi cu şurţuri de bucătărie îmbrăcate astfel pentru acelaş scop: pe dşorele Mina şi Tani Cosma, pe dşora Rică Moga, Eleonora Borcea, Elena Adamovici, şi Maria Benţia; şi m'am gândit în gendul meu: Cătă nedreptate au ómenii, cari susţin, că noi, Români, numai avem aristocraţie; ba avem şi încă o aristocraţie mult superióră, care se distinge prin „cultura şi nobleţa inimei românesci“.

Inainte de a încheia le poftesc iubitorilor elevi dela „masa studenţilor“ o poftă bună permanentă şi îi rog, să ţină pentru totdeauna minte în viaţa lor cuvintele etice: „Nimic nu dóre pe om mai mult ca nerecunoscinţa faţă de binefăcători“.

Şi ca să-mi completez caracteristica dómnei şi domnului Cosma le aplic marcantele cuvinte ale marului Goethe, cari îmi vin în minte şi aş vrea, să le spun tuturor tinerelor şi tinerilor:

Folge eines Meisters Sinn
Mit ihm zu irren ist Gewinn.*)

Ér onoraţilor membrii ai direcţiunii nepreţuitului institut de credit şi economii „Albina“ le citez alte cuvinte remarcabile tot ale lui Goethe:

„Albina“ — lob' ich mir, est ist ein klein Paris und bildet seine Leute**)

Aşa să fie încă secolii peste secolii Sibiu, 2/14 Octobrie 1895.

Dr. Vasilie Saftu.

Revista politică.

S'a născut un conflict între ministrul president Baron Bánffy şi patriarchul sêrbesc, Brancovici. În cuvântarea, cu care au deschis patriarchul sinodul episcopesc sêrbesc, se cuprinde o scusă la adresa ministrului president, pe care a spus o patriarchul Maiestăţii Sale, care — să şice, — că a aprobat-o. Pasagiul respectiv de vorbire priveşte convocarea sinodului. În cauza acesta „Pester Lloyd“ observă următoarele: „După informaţia noastră a urmat convocarea sinodului episcopesc pe responsabilitatea verbală a patriarchului; patriarchul însă nu s'a mulţumit cu acesta, ci a sulevat în scris tesa, că convocarea sinodului are să se facă numai şi numai la propunerea sa. Din această cauză a fost şi un schimb de scrisori între patriarchul şi primul ministru. Dacă cu tóte acestea vrea cel dintăi să facă ceva în favorul său, atunci ar pretinde nu numai loialitatea, dar şi iubirea de adevăr, ca să espună cauza fidel, căci după informaţia noastră a căpătat patriarchul un răspuns, pe care espunându-l fidel, cu greu l'ar cam putea numéra între triumfurile sale.“

* * *

În Turcia să petrec mari turburări. Puteile au întervenit pentru locuitorii creştini şi Pórta a promis, că va lua măsuri în sensul dorit de puteri, însă — precum am mai amintit în şiarul nostru, — neliniştea spiritelor este încă foarte mare în Constantinopol: În 6 Octobrie n. au fost arestaţi armeni, s'a vèrsat şi sânge, ba chiar şi în temniţe au fost chinuiţi. În unele părţi ale oraşului armenii au fost atacaţi cu furie de musulmani. Din această cauză panica continuă; a cuprins frica şi pe ceilalţi creştini, cari nu sunt armeni. Prăvăliile armenes sunt închise şi bisericile pline de refugiaţi.

Ambasadorii streini s'au înţeles, să facă un pas colectiv la pórta: au şi înaintat o notă verbală. Să şice, că pórta a făcut cele mai asigurătoare promisiuni. Poliţia a fost întărită cu trupe pentru restabilirea ordinii. Nenumăratele patrula păzesc oraşul, care în zilele din urmă a fost liniştit.

S'au luat dispoziţiuni, ca vapórele streine să debarcaze aprópe de oraş; prin acesta ambasadorii au voit, să-şi asigure mai întâi pe cetăţenii lor. Să speră, că în curând vor debarca vapórele la vechile lor staţiuni.

Tot în 6 Octobrie n. era p'aci să se începă o încăerare sângerósă din cauza unei cercetări făcute de poliţie. Numai încetă spaima şi din cauză, că pelângă tóte încordările n'a succes, ca cei refugiaţi în biserici să se întorcă pela casele lor. Să susţine cu posivitate, că ambasadorii au accentuat în nota lor verbală împregiu-

*) Urméjă direcţiunea unui măiestru, A rătăci cu el dinpreună e câştig.

***) Imi laud „Albina“, e un mic Paris şi-şi „cultivă“ ómenii săi.

rarea, că maltratarile prizonierilor continuă încă.

Diarele din Londra aduc scirea, că ambasadorul engles a insistat pelângă marele vizir, ca să primescă imediat planul de reformă în Armenia din 11 Maiu, ba a cerut chiar să se publice imediat Hat-ul împărătesc la primirea acesteia. Lordul Salisbury n'are nici cea mai mică intențiune, să cedeze nici o iotă din pretensiunile și principiile sale dela început. Trăgânarea cestiunei numai e de suporat. O schimbare simplă de note fără de a se comunica publicului n'ar fi suficientă pentru liniscirea armenilor și a fanatismului mohamedanilor. Ambasadorul engles a comunicat printr'un dragoman patriarchului armean, ce pași au întreprins el cu colegii săi din partea Franciei și a Rusiei. Numai rămâne îndoiială, că transgresiunile curților șiale softalelor contra unor familii nevinovate armenesci din Stambul au fost atîtate prin emisari din palatul imperial.

Până în 7 Octobree s'au predat poliția turcescă patriarchatului armean 38 de cadavre, între cari și o femeie. După nisce date pozitive au căzut jertfă măcelului 200—300 de indiviți. Din această cauză portalul bisericeii armenice din Kumkapu e îmbrăcat în doliu.

Porța se dîce, că a promis, că după ce va tranșa cestia armeană, se va ocupa și cu cea macedoneană.

Noi nu ne putem închipui, că măcelărirea armenilor în Constantinopol a fost înspăimîntătoare. Încă o evidentă probă, care validiteză sfatul cuminte, că nici statul, și nimenea pe

lume se nu se jîce cu cestiile religioase, pentru că acestea trag după sine în totdeauna mari consecințe. Panica trebuie să fi fost cu atît mai mare, cu cît e cunoscută și puterea fanatismului turcesc. Bine ar fi, ca înțelepciunea Sultanului și întrevinerea ambasadorilor să stingă un foc, care tocmai, fiindcă în mare parte e religios, ar putea deveni foarte periculos!!

* * *

Multe foi au publicat în zilele trecute scirea, că conform promisiunei date din partea deputației bulgare, care în vara trecută a fost primită cu atîta căldură din partea Rusiei, prințul moștenitor al Bulgariei Boris, va primi în zilele acestea confesiunea ortodoxă. Astăzi se dovedesce, că scirea a fost falsă. Fôia semioficială din Petersburg „Wiedomosti“ dă espresiune nemulțumirii ruseci. Nu e nici o îndoiială, dîce ea, că principele Ferdinand se clătînă, deși scie, cît de mult ar fi aprobat un astfel de pas atît de Bulgaria, cît și în Rusia. În Rusia ar vedea lumea politică intrăceea un început bun de a trece dela vorbe la fapte, și bulgarii ar considera familia princiară, ca o dinastie națională. Să dîce însă cu siguranță, că princessa Maria Luisa, soția principelui Ferdinand, se opune energic. E de dorit, să se facă sfîrșit acestei cestiuni: principele Ferdinand să clarifice lucrul, ca să se vadă, dacă deputația bulgară a fost trimisă în Petersburg cu scop, ca să mijlocescă o apropiere serioasă cu statul eliberator sau nu.

Noutăți.

Despărțimentul I. al Asociațiunii din Brașov își va ține adunarea generală, după-cum ni se scrie, probabil în 26 Octombree v. adecă în ziua Sîntului Dumitru în comuna Feldiôra. Ziua adunării o va comunica subcomitetul la timpul sîu.

Pentru-că e primul despărțiment al Asociațiunii, îi dorim din inimă cu drept aşteptatul avînt și îmbucurător succes!

Sinodul arhieresc sîrbesc care s'a ținut zilele acesteia în Carloveț, și încă în mod excepțional fără comisar regesc, — după cum scriu foile din capitală, și au încheiat activitatea. Locul vacant de episcop în St. Andreiu nu l'a îndeplinit, ei a decis ca să cîră convocarea congresului național, la care se va propune desființarea eparchiei din St. Andreiu și înființarea unei eparhii nouă cu reședința în Zagrab. Pe Gerasim Petrovici, care fusese ales odată de episcop al St. Andreiului, dar pentru cunoscuta afacere Lindner nu s'a întărit, l'a destituit din postul de profesor de teologie lipsindul și de demnitatea de protosincol. Tot asemenea a pedepsit și pe protosincolul Dr. Emilian Radici, vecinicul aspirant la mitră de arhieru.

Necrolog. În 8 Octobree c. a reposat Petru Flvrianu, paroch și viceprotopop onorariu gr. cat. din Racovița în vîrstă de 67 și după un serviciu de 41 de ani. — Esprimăm întristatei familii condolențele noastre!

Anunț. Societatea de lectură „Petru Maior“ a junimei academice române din Budapesta s'a constituit în prima ședință ordinară generală ținută Sîmbătă în 5 Octobree st. n. în umătorul mod:

Președinte: Drd Florian Munteanu, rigor. în medicină; vice-președinte: Ilarie

Chendi, stud. în filosofie; secretar: Victor Branisce, stud. în drept.; Notari: Ioan Scurtu, stud. în filosofie și Ludovic de Ciato, stud. în drept.; Bibliotecari: Nicolae Sulică, stud. în filosofie și Ioan Cădariu, stud. în drept.; cassar: Valeriu Cuciu, stud. în filosofie; controlor: Toma Cornea, stud. în drept.; econom: Ioan Moldovan, stud. în drept.; Comisiunea literară: președinte: Ilarie Chendi, stud. în filosofie; referent: Marin Sturza, stud. în drept.; membri: Radu Cupariu, stud. în filosofie, Traian Vuia, stud. în drept., Ioan Scurtu, stud. în filosofie, Victor Biberea, stud. în drept., Nicolae Sulică, stud. în filosofie. Dr. Munteanu, președinte. Victor Branisce secretar.

Nostimade. În Moldova-nouă s'a încheiat în 4 Octobree prima căsătorie civilă între Constantin Munteanu și Elisabeta Andrișoi. Mirele s'a prezentat îmbrăcat cu o cămașă murdară și cu o haină ruptă, mirăsa desulțată și cu o cărpă mare pe cap martori au fost studentul Atanasiu Gava, și încă un negustor. Se bănuiesc, că acești doi au învățat pe tineri să se prezente astfel îmbrăcați. În decursul căsătoriei tinerii au ședut jos; imediat după aceea s'au prezentat în haine de sîrbătoare în biserică. Prim-pretorul a provocat din acest incident pe conducătorul de matricule, pe viitor să încheie căsătoria numai atunci, când tinerii, cari se căsătoresc se vor prezenta în haine corăș pîndătoare.

Să scrie din Vesele, că conducătorul de matricule, subjele cercual în pensiune, Carol Novák, a fost alungat din comună după-ce mai întăiu la îndemnul preotului Zeman și s'a legat tabla de anunțuri de gât. Tote lucrurile conducătorului de matricule au fost aruncate de mulțime în riul din apropiere.

Nr. 444/895

[181] 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia de clasa III a din Stena cu filia Viscri, protopresbiteratul Cohalmului, pelângă neputinciosul paroch Iosif Lup, pe basa incuviințării Preavenerabilului Consistoriu arhiericesc dto 6 Iuniu a. c. Nr. 4032 B. se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt jumătate din toate venitele parochiale computate și statorite cu suma de 435 fl. 10 cr. annual.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan vor avea a așterne concursurile lor instruite în sensul legilor în vîgore subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Despre starea parochiei concurenții și pot lua informațiuni sau dela oficiul protopresbiteral sau dela cel parochial din Stena.

Cohalm, 31 August, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau Mircea,
protopop.

Nr. 366—895

[182] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scôtele gr.-or. române din comunele mai jos numite, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Batiz, cu salariu de 300 fl. cuartir și 2 stîngini de lemne din care se va încălzi și scôla.

2. Lesnic cu filia Dumbrăvița cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină și 6 stîngini de lemne din care se va încălzi și scôla. Aici învățătorul va fi ambulant, avînd a ținea scôla 4 zile din săptămîna în Lesnic și 2 zile în Dumbrăvița.

3. Sâncraiu, cu salariu de 300 fl. și lemne pentru încălțitul scôlei.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere să se prezente până la alegere în vr'o Duminecă ori sîrbătoare la biserică din comuna, la care au concurat spre a și arăta dexteritatea în cîntările bisericesci și pentru

luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôle și modul de plătire al salarelor.

Învățătorul ales la vre-una din aceste scôle e datoriu să țină și prelegerile în scôla de repetiție împreună cu instruirea în cîntările bisericesci; va fi obligat a cînta Dumineca și sîrbătore în strană, avînd a conduce și cu scolarii cîntările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să-și așternă suplicele lor concursuale instruite conform normelor din vîgore la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

De va, la 31 August, 1895.

Oficiul protopresbiteral al Devei, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram P. Păcurariu,
adm. protopr.-sb.

Nr. 470/895.

[172] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la scôla gr.-or. din comuna Trimpoele, tractul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în diarul „Telegr. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariu anual de 300 fl. v. a. plătibil din repartii și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainta până la termenul sus indicat cererile instruite conform normelor din vîgore la subsemnatul oficiu.

Abrud, 30 August 1895.

Oficiul protopresb. gr. or. al tract. Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Popovici,
adm. protopresb.

Nr. 253/895

[180] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc, devenit vacant prin abdicarea dela scôla comunei bisericesci gr. or. Gârda de sus cu filia Négra de sus, în protopresbiteratul Cîmpenilor, se scrie concurs, după conțelegerea cu comitetul parochial, cu termen de 15 zile dela prima publicare oficiosă.

Emolumentele sunt 300 fl. v. a. din repartii și cuartir încălțit.

Doritorii de a ocupa acest post să trimită cererile lor concursuale la oficiul protopresb. gr. or. din Cîmpeni.

Cîmpeni, 30 August 1895.

Romul Furdul,
protopop.

Intinde mîna norocului!

500,000 mărci

ca câștig principal în cel mai favorabil cas oferă tragerea de losuri cea mare din Hamburg, care e aprobată și garantată de stat.

Cea mai avantajosă arangiere a noului plan este astfel, că în decurs de câte-va luni se decid cu siguranță 112.000 losuri cu 56.200 de câștiguri, în sumă totală de

10,981.720 mărci;

între acestea se află câștigul principal de

500.000 mărci,

special însă:

1 câștig á 300.000

1 „ „ 200.000

1 „ „ 100.000

2 câștiguri „ 75.000

1 câștig „ 70.000

1 „ „ 65.000

1 „ „ 60.000

1 „ „ 55.000

2 câștiguri „ 50.000

1 câștig „ 40.000

3 câștiguri „ 20.000

21 „ „ 10.000

46 „ „ 5.000

106 „ „ 3.000

226 „ „ 2.000

822 „ „ 1.000

1325 „ „ 400

38050 „ „ 155

15590 câștiguri á marce 300, 200,

150, 134, 100, 98, 69, 42, 20.

Kaufmann & Simon,

afacere de bancă și de cambii în Hamburg.

Noi mulțumim onorabilor noștri mușterii pentru încrederea ce au avut-o până acum în noi, și pentru-că casa noastră e cunoscută pretutindenea de un lung șir de ani, îi rugăm pe toți aceia, cari se interesează de o tragere de losuri necondiționat solidă și țin la aceea, ca interesele lor să se valideze în ori și ce direcțiune, să se adreseze numai direct la firma noastră Kaufmann et Simon în Hamburg. Noi nu stăm în legătură cu nici o altă firmă și n'avem agenți încredințați să vîndă losuri originale din clecta noastră, ci noi corespondăm numai direct cu mușterii noștri și aceștia să bucură de toate avantajele unei corespondințe directe. Tote comandezile, cari vor sosi la noi, se vor înregistra îndată și se vor efectua foarte prompt.

[186] 1—5